

Modro-rumeni poker

Ponovitve oranžne revolucije ali vsaj njenega epiloga očitno ne bo. Zmaga na ukrajinskem križišču med vzhodom in zahodom se po vsem videzu nasmiha sistem, ki bo (je) dal več. Da pa je petnajst milijard več od nekaj stotin milijonov, bi z malo sreče uganili vsaj že drugošolci (vsaj v času, ko sem šolske klopi gulil sam).

O bistveno večji radodarnosti Rusov v primerjavi z Evropsko unijo se lahko Ukrajinci navsezadnje prepričajo pri beloruski sosedu. Tamkajšnjega sovjetskega otoka bi namreč ne bilo, če ga ne bi s prijateljsko roko vzdrževala velika sosedu. Videti je, da se državljanke in državljanom to v glavnem obrestuje. Plače in pokojnine so res nizke, toda smešno nizke so tudi cene, pri tečaju beloruskega rublja pa mimogrede postaneš milijonar (v omenjeni valuti, seveda). Da gre za virtualno rusko igralnico, na prvi pogled niti ni preveč razvidno, eksotičnega samodržca na čelu države pa ob ugodni splošni sliki nekako odmisliš. Če so ga odmislili ali z njim sklenili dobre posle celo posredniki nadzemeljskih dobrin iz obeh glavnih cerkva, ni treba pač nikomur imeti zaradi tega slabe vesti. Vsaj v večjih mestih lahko kakšnemu tujcu navsezadnje navržeš kakšno šalo na predsednikov račun.

Rusom se vzdrževanje satelita na zahodni meji vsaj za zdaj še zdi smiselno. Najprej pri tem verjetno ne kaže prezreti njihovega zadovoljstva, ko lahko Uniji od blizu kažejo sadove njene nesposobnosti, čeprav je bolj ali manj na dlani, da je Belorusija v ruski objem skočila tako hitro, da je v Bruslju dotlej še na zemljevid niso prav vrisali. Deset Slovenij v okviru nekdanjih sovjetskih prostranstev ne pomeni prav veliko.

Po drugi strani »zahodna nevarnost«

v Belorusiji, vsaj zgodovinsko, za veliko matjuško ni čisto iz trte zvita. Ne nazadnje je rimska volkulja tam precej razpredla svoje lovke in pri sovjetskem otoku, kljub njeni konstruktivni drži do režima, še zmeraj vzbuja strah. Da je to v Rusiji pereče vprašanje, dokazujejo zgodovinski prosti spisi nekdanjih borbenih ateistov (zadnje čase množično dostopni tudi v slovenskih prevodih), ki vidijo v (ruskem) pravoslavju edino učinkovito zdravilo za nečedne vatikanske nakane. A vrnimo se v Ukrajino. Slednje je za trideset Slovenij, kar je celo za lene bruseljske birokrate dovolj, da ji v svojih razmišljanjih posvetijo kakšno sprotno opombo. Kot vidimo, njihova spretnost, predvsem pa pripravljenost seči v že tako ogroženo evropsko mošnjo ni bistveno večja kot v primeru manjše ukrajinske sosedu. Načeloma potemtakem ni nobenih bistvenih ovir, da ne bi v zibelki Kijevske Rusije prehodili podobne poti kot v Belorusiji, od živahne in glasne opozicije, kakršna je bila beloruska še leta 1996, do peščice anonimnih kandidatov, ki bodo za dva odstotka glasov na volitvah za nameček nagrajeni še s pendreki in zaporom, iz katerega jih zlepa ne bo uspel spraviti cvetober najumnejših diplomatov Evropske unije. Viktor Janukovič, ki je po rodu, glej ga zlomka, Belorus, in njegov oproda in ministrski predsednik Mikola Azarov, po rodu Rus, sta že nakazala, da bi se v koži eksota Lukašenka

odlično znašla, čeprav se morata zdaj tu in tam še obnašati »konstruktivno« in kot papagaja ponavljati parole o pravici do mirnega protestiranja, pobranih iz povsem tujih učbenikov. Z malo sreče se bosta kmalu, po milijardni injekciji, otresla nadležne tlake.

Ostane še premislek, ali neuspešno evropsko blefiranje med ukrajinskim pokrom avtomatično pomeni neizogibnost opisanega scenarija. Na to je moč odgovoriti s parafrazo znamenite misli angleškega kralja Edvarda I. Dolgokrakega. Ruska težava z Ukrajino zna biti, da je (pre)polna Ukrajincev. Seveda je statistično tudi Belorusija polna Belorusov, toda razmeroma majhen odstotek je takih, ki svoje beloruskosti ne povezujejo s sovjetsko mineštro v izvedbi kuharskega mojstra Aleksandra Lukašenka.

Pri sosedih je vendarle bistveno drugače, vsaj v nekaterih delih države. Seveda niti tam ne gre odmisлити Prešernove ugotovitve, »da le petica da ime sloveče«, toda simboli znajo njeno moč včasih preglasiti. A na drugi strani ravno simboli uradnikom in politikom iz Evropske unije preprečujejo nekoliko konkretnije poteze. V simbolnem slovarju njihovega povprečnega državljana prebivalec in zlasti prebivalka Ukrajine namreč stereotipno pomenita v prvi vrsti nadlogo, s katero naj se, če že ne služi kakšnemu poceni mesenemu užitku, ubadajo kar Rusi. ●